

znakove prisustva štetnog organizma i bilja koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji, svake godine prije 30 aprila;

- b) u obilježenom području: intenzivno praćenje prisustva štetnog organizma fitosanitarnim pregledima koji se obavljaju najmanje dva puta godišnje, u pravilu, na početku i na kraju ljeta na biljkama domaćinima štetnog organizma;
- c) i druge mjere u skladu Zakonom.

Član 7.

(Premještanje određenog bilja)

- (1) Određeno bilje koje potiče iz obilježenih područja u Bosni i Hercegovini, može se premještati na teritoriji Bosne i Hercegovine samo ako ga prati biljni pasoš izdat u skladu s Pravilnikom o fitosanitarnom registru i o biljnom pasošu ("Službeni glasnik BiH", broj 05/13) i ako je:
  - a) tokom svoga cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegova unošenja u Bosnu i Hercegovinu raslo na mjestu proizvodnje;
  - b) ako je tokom perioda od najmanje dvije godine prije premještanja gajeno na mjestu proizvodnje koje je registrovano i na kojem su godišnje obavljena dva fitosanitarna pregleda u odgovarajuće vrijeme koja po potrebi uključuju destruktivnu metodu i uzimanje uzoraka pri čemu nisu pronađeni znakovi prisustva štetnog organizma i da je bilje gajeno na mjestu:
    - 1) koje je fizički zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili
    - 2) na kojem se obavljaju preventivna tretiranja a u sigurnosnom području godišnje, u odgovarajuće vrijeme, obavljaju se ispitivanja radi otkrivanja prisustva štetnog organizma.
- (2) Određeno bilje koje je unešeno iz drugih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam, može se premještati unutar Bosne i Hercegovine samo ako su ispunjeni zahtjevi iz stava (1) ovog člana.

Član 8.

(Posebni nadzor i izvještavanje)

- (1) Radi utvrđivanja prisustva i sprječavanja širenja štetnog organizma provodi se posebni nadzor na osnovu Zakona, u skladu s godišnjim programom donesenim od strane Uprave u saradnji sa nadležnim organima entiteta.
- (2) Uprava izvještava IPPC (Međunarodna konvencija za zaštitu zdravlja bilja) i EPPO (Evropska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja) o rezultatima posebnog nadzora iz stava (1) ovog člana.

Član 9.

(Stupanje na snagu i primjena)

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH" a počće se primjenjivati od 01.01.2015. godine.
- (2) Iznimno od stava 1. ovoga člana, odredba člana 7. ovoga Pravilnika, koja se odnosi na zahtjeve vezane za biljne pasoše, počće se primjenjivati sa početkom izdavanja biljnih pasoša u skladu sa Pravilnikom o fitosanitarnom registru i o biljnom pasošu ("Službeni glasnik BiH", broj 05/13).
- (3) Do uspostave biljnih pasoša u unutrašnjem prometu pošiljku treba da prati uvjerenje o zdravstvenom stanju.

Broj UZZB-01-1-02-2-975-8/13

06. augusta 2014. godine
Sarajevo

Direktor
Radenko Radović, s. r.

Na temelju članka 10. stavak 5. i članka 12. stavak 3. Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u suradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O FITOSANITARNIM MJERAMA ZA SPRJEČAVANJE UNOŠENJA, ŠIRENJA I SUZBIJANJA ŠETNOG ORGANIZMA KINESKA STRIZIBUBA - *Anoplophora chinensis* (Forster)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma kineska strizibuba *Anoplophora chinensis* (Forster) (u daljnjem tekstu: štetni organizam), fitosanitarni zahtjevi koji moraju biti ispunjeni pri unošenju i premještanju određenog bilja, provođenje posebnog nadzora i izvješćivanje o prisutnosti štetnog organizma.

Članak 2.

(Značenje izraza)

Izrazi upotrijebljeni u Zakonu o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) (u daljem tekstu: Zakon) i Pravilniku o mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i reguliranim objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11) koriste se i u ovom Pravilniku, a izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Mjesto proizvodnje** je svaki posjed, polje ili više polja koja su zasebna proizvodna jedinica, uključujući i proizvodna mjesta kojima se u fitosanitarnom pogledu odvojeno upravlja;
- b) **Određeno bilje** u smislu ovog pravilnika je bilje namjenjeno sadnji, osim sjemena, rodova i vrsta: *Acer* spp., *Aesculus hippocastanum*, *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Citrus* spp., *Corylus* spp., *Cotoneaster* spp., *Fagus* spp., *Lagerstroemia* spp., *Malus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus laurocerasus*, *Pyrus* spp., *Rosa* spp., *Salix* spp., *Cornus* spp., *Crataegus* spp. i *Ulmus* spp. kojima promjer stabljike ili korijenovog vrata na njihovom najdebljem dijelu iznosi najmanje 1 cm.
- c) **Destrukcijska metoda** je metoda u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi.
- d) **Obilježeno područje** je područje koje se sastoji od:
  - 1) zaraženog područja u kojem je potvrđena prisutnost štetnog organizma i koje uključuje sve bilje koje pokazuje simptome zaraze štetnim organizmom i, kada je to potrebno, sve bilje koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji, i
  - 2) sigurnosnog područja u polumjeru od najmanje 2 km računajući od granice zaraženog područja.

II. UNOŠENJE I PREMJEŠTANJE ODREĐENOG BILJA

Članak 3.

(Unošenje određenog bilja)

- (1) Ne dovodeći u pitanje odredbe iz, Lista III Dio A Odjeljak I točke 9, 16 i 18 i Liste IV Dio A Odjeljak I, točke 14, 15, 17, 18, 19.2, 20, 22.1, 22.2, 23.1, 23.2, 32.1, 32.3, 33, 34, 36.1, 39, 40, 43, 44, 46, Pravilnika o Listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ("Službeni glasnik BiH", broj 48/13) određeno bilje porijeklom iz trećih zemalja, osim iz Kine, za koje je

poznato da je u njima prisutan štetni organizam prilikom uvoza u Bosnu i Hercegovinu, mora pratiti fitosanitarni certifikat u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o formi i sadržaju fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport ("Službeni glasnik BiH", broj 12/13), a u rubrici "Dopunska izjava" fitosanitarnog certifikata mora biti navedeno:

- a) da je bilje tokom svoga cijelog životnog ciklusa raslo na mjestu proizvodnje koje je registrirala i nadzirala nacionalna služba nadležna za zaštitu zdravlja bilja zemlje porijekla, i da se to mjesto proizvodnje nalazi u nezaraženom području koje je nadležna služba uspostavila u skladu s odgovarajućim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere. U rubrici "Mjesto porijekla" fitosanitarnog certifikata mora biti upisan naziv nezaraženog područja; ili
  - b) da je bilje tokom perioda od najmanje dvije godine prije izvoza raslo na mjestu proizvodnje za koje je u skladu s odgovarajućim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere utvrđeno da nije zaraženo štetnim organizmom;
    - 1) koje je registrirala i nadzirala nacionalna služba za zaštitu zdravlja bilja zemlje porijekla; i
    - 2) na kojem su godišnje obavljena najmanje dva detaljna službena pregleda u odgovarajuće vrijeme i pri čemu nisu pronađeni znakovi prisutnosti štetnog organizma; i
    - 3) gdje je bilje raslo na mjestu:
      - koje je fizički potpuno zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili
      - na kojem se obavljaju odgovarajuća preventivna tretiranja i koje je okruženo sigurnosnim područjem širine najmanje 2 km unutar kojeg se godišnje u odgovarajuće vrijeme obavljaju službena istraživanja radi otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma. U slučaju otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma, odmah se poduzimaju mjere iskorjenjivanja radi ponovnog uspostavljanja nezaraženog sigurnosnog područja; i
    - 4) na kojem je neposredno prije izvoza obavljen detaljan službeni pregled bilja radi otkrivanja mogućih znakova prisutnosti štetnog organizma, posebno na korijenju i stabljikama bilja. Pregled uključuje uzimanje uzoraka ciljanom destruktivskom metodom odnosno metodom u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi. Veličina uzorka za pregled mora biti takva da omogući otkrivanje barem 1% zaraze sa stupnjem sigurnosti od 99%.
- (2) Određeno bilje uvezeno u skladu sa stavkom (1) ovoga članka mora biti detaljno pregledano na mjestu ulaska ili na odredištu koje je odobreno u skladu s Pravilnikom o mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i reguliranim objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11). Prilikom obavljanja pregleda primjenjuju se metode koje osiguravaju pronalazjenje bilo kakvih znakova prisutnosti štetnog organizma, posebno na korijenju i stabljikama bilja. Pregled uključuje uzimanje uzoraka ciljanom destruktivskom metodom odnosno metodom u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi. Veličina uzorka za pregled mora biti takva da omogući otkrivanje barem 1% zaraze sa stupnjem sigurnosti od 99%.

- (3) Uzorak iz stavka (2) ovog članka šalje se na laboratorijsko testiranje u ovlaštenu laboratoriju. Ovlaštena laboratorija o rezultatima testiranja podnosi izvještaj u skladu sa Pravilnikom o uvjetima u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10).

Članak 4.

(Unošenje određenog bilja iz Kine)

Određeno bilje porijeklom iz Kine može se unositi u Bosnu i Hercegovinu samo ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovog Pravilnika i ako fitosanitarni certifikat sadrži registracijski broj mjesta proizvodnje koje je registrirano od strane nadležne službe za zaštitu zdravlja bilja Kine u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata.

Uzorkovanje određenog bilja iz članka 3. stavak (2) ovog Pravilnika, porijeklom iz Kine vrši se u skladu sa sljedećom tabelom:

Broj biljaka u partiji	Stupanj uzimanja uzoraka destruktivskom metodom (broj biljaka koje moraju biti rasječene)
1 - 4500	10% od veličine partije
> 4500	450

Članak 5.

(Uspostavljanje obilježenog područja)

- (1) Kada se posebnim nadzorom iz članka 8. stavak (1) ovoga Pravilnika na nekom području potvrdi zaraza štetnim organizmom, ili kada postoji neki drugi dokaz o pojavi tog štetnog organizma, Uprava BiH za zaštitu zdravlja (u daljnjem tekstu: Uprava) bilja na osnovu zapisnika fitosanitarnog inspektora određuje obilježeno područje. Obilježeno područje sastoji se od:
- a) zaraženog područja u kojem je potvrđena prisutnost štetnog organizma i koje uključuje sve bilje koje pokazuje simptome zaraze štetnim organizmom i, kada je to potrebno, sve bilje koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji, i
  - b) sigurnosnog područja u polumjeru od najmanje 2 km računajući od granice zaraženog područja.
    - 1) Točno razgraničenje područja iz stavka (1) ovog članka mora se temeljiti na znanstvenim načelima, biologiji štetnog organizma, stupnju zaraze, specifičnoj rasprostranjenosti određenog bilja u tom području i dokazima o udomaćenju štetnog organizma. U slučaju kada Uprava zaključi da je iskorjenjivanje štetnog organizma moguće, uzimajući u obzir okolnosti izbijanja zaraze štetnim organizmom, rezultate istrage ili neposrednu primjenu mjera iskorjenjivanja, polumjer sigurnosnog područja može se smanjiti najmanje na 1 km računajući od granice zaraženog područja. U slučajevima kada iskorjenjivanje štetnog organizma više nije moguće polumjer sigurnosnog područja ne može biti manji od 2 km.
    - 2) Ako se prisutnost štetnog organizma potvrdi izvan zaraženog područja, granice zaraženog i sigurnosnog područja izmijenit će se u skladu s novonastalom situacijom.
    - 3) Ako se provedbom posebnog nadzora iz članka 8. stavak (1) ovoga Pravilnika i intenzivnog praćenja prisutnosti štetnog organizma godišnjim pregledom u odgovarajuće vrijeme na biljkama domaćinima u obilježenom području, tokom vremenskog razdoblja koje uključuje

barem jedan životni ciklus i jednu dodatnu godinu što u svakom slučaju nije manje od četiri uzastopne godine, ne pronađe štetni organizam, obilježeno područje može se ukinuti.

Članak 6.

(Fitosanitarne mjere za suzbijanje štetnog organizma)

- (1) U slučaju prvog nalaza štetnog organizma granica sigurnosnog određuje se u širini najmanje 1 km od granice zaraženog područja. U obilježenom području u kojem se u periodu od četiri godine ne potvrdi prisustvo štetnog organizma prestaje sprovođenje fitosanitarnih mjera utvrđenih ovim člankom.
- (2) U slučaju potvrđivanja prisustva štetnog organizma fitosanitarni inspektor naređuje:
  - a) u zaraženom području sječu i uništavanje, uključujući i korijenje, svog zaraženog bilja i bilja koje pokazuje znakove prisustva štetnog organizma i bilja koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji, svake godine prije 30 travnja;
  - b) u obilježenom području: intenzivno praćenje prisustva štetnog organizma fitosanitarnim pregledima koji se obavljaju najmanje dva puta godišnje, u pravilu, na početku i na kraju ljeta na biljkama domaćinima štetnog organizma;
  - c) i druge mjere u skladu Zakonom.

Članak 7.

(Premještanje određenog bilja)

- (1) Određeno bilje koje potiče iz obilježenih područja u Bosni i Hercegovini, može se premještati na teritoriji Bosne i Hercegovine samo ako ga prati biljna putovnica izdata u skladu s Pravilnikom o fitosanitarnom registru i o biljnoj putovnici ("Službeni glasnik BiH", broj 05/13) i ako je:
  - a) tokom svoga cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegova unošenja u Bosnu i Hercegovinu raslo na mjestu proizvodnje;
  - b) ako je tokom perioda od najmanje dvije godine prije premještanja gajeno na mjestu proizvodnje koje je registrirano i na kojem su godišnje obavljena dva fitosanitarna pregleda u odgovarajuće vrijeme koja po potrebi uključuju destruktivnu metodu i uzimanje

uzoraka pri čemu nisu pronađeni znakovi prisustva štetnog organizma i da je bilje gajeno na mjestu:

- 1) koje je fizički zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili
  - 2) na kojem se obavljaju preventivna tretiranja, a u sigurnosnom području godišnje, u odgovarajuće vrijeme, obavljaju se ispitivanja radi otkrivanja prisustva štetnog organizma.
- (2) Određeno bilje koje je unešeno iz drugih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam, može se premještati unutar Bosne i Hercegovine samo ako su ispunjeni zahtjevi iz stavka (1) ovog članka.

Članak 8.

(Posebni nadzor i izvještavanje)

- (1) Radi utvrđivanja prisustva i spriječavanja širenja štetnog organizma provodi se posebni nadzor na osnovu Zakona, u skladu s godišnjim programom donesenim od strane Uprave u suradnji sa nadležnim organima entiteta.
- (2) Uprava izvještava IPPC (Međunarodna konvencija za zaštitu zdravlja bilja) i EPPO (Evropska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja) o rezultatima posebnog nadzora iz stavka (1) ovog članka.

Članak 9.

(Stupanje na snagu i primjena)

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a početak će se primjenjivati od 01.01.2015. godine.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredba članka 7. ovoga Pravilnika, koja se odnosi na zahtjeve vezane za biljne putovnice, počecće se primjenjivati sa početkom izdavanja biljnih putovnica u skladu sa Pravilnikom o fitosanitarnom registru i o biljnoj putovnici (" Službeni glasnik BiH", broj 05/13).
- (3) Do uspostave biljnih putovnica u unutrašnjem prometu pošiljku treba da prati uvjerenje o zdravstvenom stanju.

Broj UZZB-01-1-02-2-975-8/13

06. kolovoza 2014. godine
Sarajevo

Direktor
Radenko Radović, v. r.